II

(Rättsakter som antagits i enlighet med EG- och Euratomfördragen och vars offentliggörande inte är obligatoriskt)

BESLUT

KOMMISSIONEN

KOMMISSIONENS BESLUT

av den 11 mars 2008

om det statliga stöd C 15/07 (ex NN 20/07) som Italien har genomfört i form av skatteincitament för vissa omstrukturerade banker

[delgivet med nr K(2008) 869]

(Endast den italienska texten är giltig)

(Text av betydelse för EES)

(2008/711/EG)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 88.2 första stycket,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, särskilt artikel 62.1 a,

efter att i enlighet med nämnda artiklar ha gett berörda parter tillfälle att yttra sig [1] och med beaktande av dessa synpunkter, och

av följande skäl:

1. FÖRFARANDE

(1) Den 24 december 2003 antog det italienska parlamentet lag nr 350 av den 24 december 2003 (lag nr 350/2003) [2], som i artikel 2.26 föreskriver en särskild ordning för omjustering av skatt för vissa bankers tillgångar, vilka härrör från eller gäller omstruktureringar i enlighet med lag nr 218 av den 30 juli 1990 (lag nr 218/1990) om privatisering av den statsägda banksektorn i Italien.

(2) De italienska myndigheterna anmälde inte ordningen till kommissionen i enlighet med artikel 88.3 i EG-fördraget. Kommissionen inledde dock en preliminär bedömning av ordningen.

(3) Genom en skrivelse av den 26 september 2005 (D/57424) uppmanade kommissionen de italienska myndigheterna att lämna alla relevanta upplysningar för att kunna bedöma ordningens förenlighet med reglerna för statligt stöd och dess lagenlighet på grundval av artikel 88.3 i EG-fördraget, som innehåller en skyldighet att på förhand anmäla alla planer på att bevilja statligt stöd.

(4) Genom en skrivelse av den 29 november 2005 (A/39913) lämnade Italien de begärda upplysningarna.

(5) Genom en skrivelse av den 31 mars 2006 begärde kommissionen att Italien skulle lämna ytterligare upplysningar om ordningens eventuella inslag av statligt stöd och dess förenlighet med den gemensamma marknaden.

(6) Genom en skrivelse av 5 maj 2006 (A/33466) lämnade Italien de begärda upplysningarna.

(7) Den 3 juli 2006 träffade kommissionen de italienska myndigheterna för att diskutera ordningens funktion och berättigande. Under mötet noterade kommissionen de italienska myndigheternas förklaringar, samtidigt som den fortsatte att hysa vissa tvivel om ordningen innehöll inslag av statligt stöd och om den var förenlig med den gemensamma marknaden.

[1] EUT C 154, 7.7.2007, s. 15.
[2] Italiens budgetlag för 2004, Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana n. 299, 27.12.2003.

(8) Genom en skrivelse av den 28 juli 2006 (A/36106) lämnade de italienska myndigheterna en sammanfattning av de upplysningar som lämnats och de klargöranden som gjorts under mötet den 3 juli 2006.

(9) Genom en skrivelse av 30 maj 2007 (D/203295) underrättade kommissionen Italien om sitt beslut att inleda det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget avseende denna stödåtgärd. I beslutet, som offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning* ([3]), uppmanade kommissionen berörda parter att lämna sina synpunkter på inledandet av det formella granskningsförfarandet.

(10) Genom en skrivelse av den 5 juli 2007 (A/35808) inkom de italienska myndigheterna med sina kommentarer.

(11) Kommissionen har också tagit emot synpunkter från berörda parter, bland annat från bankkoncernen Paribas, inklusive Banca Nazionale del Lavoro, bankkoncernen UniCredit, inklusive Capitalia, Banca di Roma och Banco di Sicilia.

(12) Genom skrivelser av den 3 oktober 2007 (D/53926) och den 22 november 2007 (D/54681) informerade kommissionen de italienska myndigheterna om de synpunkter den hade tagit emot från de berörda parterna och uppmanade Italien att lägga fram sina kommentarer. Genom skrivelser av den 5 november 2007 (A/39031) och den 21 december 2007 (A/40631) informerade de italienska myndigheterna kommissionen att de inte hade några ytterligare kommentarer.

2. DETALJERAD BESKRIVNING AV ORDNINGEN

2.1 **Skatt på realisationsvinst**

(13) Italiens skattesystem tillämpar i likhet med nästan all annan modern skattelagstiftning vissa grundläggande principer vad gäller bolagsbeskattning. Det finns en inkomstskatt på bolagsnivå som tillämpas på merparten av de affärsenheter som har status som juridisk person (huvudsakligen företag), men med viss möjlighet till obligatorisk eller valfri skattemässig öppenhet vad gäller handelsbolag och vissa bolag eller sammanslutningar som inte har status som juridisk person. Aktieägarna i det skattepliktiga bolaget är enskilda skattebetalare, skilda från bolaget, och omfattas i princip av skatt på realisationsvinster och utdelningar på aktieinnehavet, även om olika mekanismer finns för att mildra effekterna av dubbelbeskattningen av intäkterna som härrör från aktieinnehavet. Bolagens vinster beskattas också då de realiseras och har beaktats ur skattehänseende. Företagens räntekostnader är i princip avdragsgilla, men inte kostnaden för eget kapital, vilket leder till att skatt bara tas ut från skuldinnehavaren (till skuldinnehavarens skattesats) på ränteintäkter och en andra beskattning, åtminstone i princip, igen på aktieägarnivå på utdelningar.

(14) En aktieägares förvärv av ett innehav i ett bolag ger inte upphov till någon ändring i bolagets skatteunderlag. Å andra sidan gäller allmänt att en avyttring av tillgångar leder till en beskattningsbar vinst eller förlust för det överlåtande bolaget. Eftersom skatten på en avyttring i allmänhet betalas direkt, men skatteförmånen för värdeökningen på de sålda tillgångarna realiseras med tiden (periodiska avskrivningar), leder vanligtvis en beskattningsbar försäljning av tillgångar på bolagsnivå till en ökning av det totala skatteuttaget netto för det säljande bolaget och det förvärvande bolaget.

(15) En avyttring av ett bolags tillgångar till aktieägarna leder också till beskattning av den vinst som uppstår vid avyttringen med motsvarande ökning av skatteunderlaget för den tillgång som aktieägarna tagit emot, särskilt om de sistnämnda tillhör bolaget, för det bör inte förekomma någon ökning av värdet på ett bolags tillgångar utan att vinsten beaktats ur skattehänseende på bolagsnivå.

2.2 **Omvärdering av anläggningstillgångar och omjusteringar i allmänhet**

(16) En omvärdering av en tillgång i ett bolags balansräkning är en bokföringsåtgärd genom vilken tillgångens värde bokförs till gällande värde (anläggningstillgångar är vanligtvis avskrivningsbara så att deras bokförda värden minskar med tiden, medan deras marknadsvärde kan vara oförändrat eller till och med högre än deras avskrivna värde till följd av att värderingen av tillgångarnas värde förändras). Eftersom ingen värdeökning bör noteras av ett bolags tillgångars bokförda värde utan att den realiserade vinsten beaktas ur skattehänseende, bör överskottet till följd av uppskrivningen anses som en ökning av tillgångarnas värde. Överskottet är avskrivningsbart över tiden på samma villkor som de relevanta anläggningstillgångarna. Dessutom blir kapitalvinsten lägre vid en framtida försäljning av anläggningstillgångarna (uppvärderade) till följd av den minskade skillnaden mellan ersättningen vid försäljningen och tillgångarnas bokförda värde.

([3]) Se fotnot 1.

(17) Omvärderingar är extraordinära bokföringar av transaktioner då man genom bokföringsreglerna har en tendens att värdera anläggningstillgångar med försiktighet och en omvärdering (här uppvärdering) baseras på antagandet att en given tillgång är värd mer än vad som betalades för den eller dess bokförda värde. Detta antagande kan komma att visa sig vara felaktigt mot bakgrund av framtida händelser på marknaden. I de nyligen införda (*international financing reporting standards, IFRS*) som blivit obligatoriska för vissa bolag och särskilt banker i Italien, föreskrivs att tillgångarna ska bokföras till sina verkliga värden, särskilt vad gäller finansiella instrument (vinsterna och förlusterna registreras dock regelbundet i den årliga balansräkningen). Dessutom bokförs tillgångarna vid omstruktureringar av bolag till sina nuvärden (som vanligtvis är högre än det bokförda värdet) och därigenom bokförs motsvarande ökningar.

(18) Omvärderingar av tillgångar är i allmänhet beskattningsbara om kapitalvinster görs och en ökning av tillgångarnas skattemässiga värde sker. Kapitalvinsterna bestämmer den beskattningsbara inkomsten och ökar därmed den aktuella skatteskulden för de berörda mottagarna, även om ingen vinst realiseras. För att undvika att betala bolagsskatt på vinster som ännu inte realiserats i likvida medel ger skattesystemet i allmänhet möjlighet att frysa skattevinsten genom att man behåller ett lägre skattemässigt värde på tillgångarna än det bokförda värdet. I dessa fall skjuts den redovisade vinsten (som är en vinst som realiserats men som ännu inte är en beskattningsbar inkomst) upp till dess att tillgångarna till exempel säljs mot likvida medel.

(19) Det redovisade resultatet som härrör från den realiserade vinsten bokförs av skatteskäl vanligtvis i en speciell reserv som representerar den vinst som inte har beaktats ur skattehänseende. En avvikelse finns mellan tillgångarnas bokförda värde och beskattningsbara värde till dess att den realiserade vinsten beaktats ur skattehänseende. En omjustering är därför en skattetransaktion genom vilken tillgångarnas beskattningsbara värde justeras till det bokförda värdet och därmed uppstår en kapitalvinst som är skattepliktig. Den bokförda vinsten frigörs nu från reserven och redovisas i de övriga inkomsterna under räkenskapsåret, medan det ökade värdet på tillgångarna skattemässigt kan skrivas av.

(20) Det bör noteras att kapitalvinster är särskilda inkomster som till skillnad från vanliga inkomster under räkenskapsåret återspeglar en ökning av tillgångarnas värde som uppstått över tiden, medan det ur skattehänseende utgör en engångstransaktion. Av denna orsak skjuts kapitalvinster som realiseras av bolag inte bara upp till dess att en skatteanpasssning görs av värdet på tillgångarna, utan de omfattas också i allmänhet av en förmånlig skattebehandling i stället för den ordinarie bolagsskatten. Den förmånliga skattebehandlingen är en förmån, eftersom det berörda företaget inte bara betalar en lägre skatt på vinsterna och kan distribuera dessa vinster i form av utdelningar till sina aktieägare, vilket kan ge rätt till ett skatteavdrag eller en skattebefrielse för de bolagsskatter som redan har betalats. Mot bakgrund av bestämmelserna om statligt stöd kan den skatteförmån som härrör från alternativskatten motiveras av skattetekniken [4] i ljuset av kapitalvinsternas speciella karaktär i förhållande till vanliga inkomster.

2.3 **Beskattning av kapitalvinster i Italien**

(21) För att beskriva arten på den ordning som granskas är det nödvändigt att sammanfatta de italienska regler som styr beskattningen av kapitalvinster som följer av överföringar av tillgångar efter sådana omstruktureringar av bolag som föreskrivs i lag 218/1990 för det italienska banksystemet.

Överföring av tillgångar i samband med omorganisationer av banker enligt lag nr 218/1990

(22) Genom lag nr 218/1990 infördes en särskild ordning för att underlätta överföringen av anläggningstillgångar, andra banktillgångar eller verksamhetsgrenar som ägs av lokala offentliga enheter till nyligen bildade eller befintliga privata banker i syfte att rationalisera utövandet av bankverksamheten i Italien (artikel 1 i lag nr 218/1990). Under 1990 likställdes överföringen av en verksamhetsgren med en försäljning av tillgångar och som skulle medföra bolagsskatt till den vanliga skattesatsen för skillnaden mellan nuvärdet på de överförda

[4] Se domen av den 10 januari 2006, mål C-222/04, Ministero dell'Economia e delle Finanze mot Cassa di Risparmio di Firenze SpA, Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato och Cassa di Risparmio di San Miniato SpA, REG 2006, s. I-00289, punkterna 136–137.

tillgångarna och deras skattemässiga värde enligt artikel 54.5 och artikel 9 i *Decreto del Presidente della Repubblica* nr. 917 av den 22 december 1986 (DPR 917/1986) som gällde vid denna tidpunkt.

(23) För att underlätta överföringen av banktillgångar föreskrevs i artikel 7.2 i lag nr 218/1990 bland annat en skatteordning med karaktären av undantag, enligt vilken den realiserade vinsten från överföringen av tillgångar till privata banker inom ramen för en omorganisering enligt artikel 1 i den aktuella lagen i utbyte mot aktier i dessa banker inte beaktades i skattehänseende förrän vinsten realiserats endera genom en överlåtelse av tillgångarna eller genom utdelning till aktieägarna (vinstens beaktande ur skattehänseende skjuts upp).

(24) Målen för lag nr 218/1990 kan sammanfattas enligt följande:

i) Göra det möjligt för de offentliga organ som utövar en bankverksamhet (huvudsakligen finanstjänster till kundkretsen) att ändra sin rättsliga form till ett aktiebolag som anses vara en lämpligare form för att bedriva en kommersiell verksamhet.

ii) Göra det möjligt för dessa offentliga organ att bygga upp nytt kapital genom att dra till sig nytt kapital från investerare och konsolidera sig.

iii) Garantera lika villkor för offentliga och privata banker, så att de sistnämnda uppnår samma skatteneutralitetsförmån med hänsyn till realiserade vinster till följd av omstrukturering, som tidigare bara beviljats offentliga banker.

(25) Enligt artikel 7.2 i lag nr 218/1990 togs skatt ut på 15 % av den vinst som realiserades vid tidpunkten för överföringen från det lokala offentliga organet till ordinarie bolagsskattesats (vid den tidpunkten 52,2 %, inklusive 36 % för bolagsskatten IRPEG och 16,2 % för den lokala skatten [ILOR]). I lagen anges att de 15 % av vinsten som beskattades endera kunde tillräknas tillgångarna som nytt skatteunderlag som erkänts av den överförande banken eller som goodwill. I lagen anges också att det skattemässiga värdet på den tillgång som överfördes till den övertagande banken överfördes till den sistnämndas räkenskaper (överfört skattemässigt värde) och tillräknades värdet på bankens aktier (substituerbart skattemässigt värde), med undantag för den beskattade vinsten på 15 % som beaktades ur skattehänseende (överförda och substituerbara).

(26) I sak föreskrevs i ordningen en delvis skatteneutralitet eftersom vid en överföring av en verksamhetsgren uppskjöts betalningen av bolagsskatten, under förutsättning att det skattemässiga värdet på den överförda tillgången tilldelades de aktier som det offentliga organet tog emot och att det förvärvade organet tilldelade de aktier som togs emot det skattemässiga värde de hade när de innehades av det överlåtande offentliga organet. En sådan ordning ledde till en avvikelse mellan tillgångarnas nuvärde vid tidpunkten för deras överföring och deras skattemässiga värde. Enligt artikel 7.2 i lag nr 218/1990 ska både förvärvaren och överföraren till sina deklarationer bifoga ett prospekt där de för upp värdeavvikelserna.

Överföring av tillgångar vid omorganisationer av företag enligt fusionsdirektivet

(27) Genom *Decreto Legislativo* nr 544 av den 30 december 1992 (nedan kallat *D.Lgs. 544/1992*) införlivade Italien i sitt nationella rättssystem direktiv nr 90/434/EEG (fusionsdirektivet) ([5]). I sin ursprungliga version omfattar fusionsdirektivet fusion, fission, överföring av tillgångar eller utbyte av aktier och andelar som berör bolag i olika medlemsstater och som uppfyller följande tre kriterier: i) bolagen ska ingå i förteckningen över bolagsformer i bilagan till direktivet, ii) bolagen ska ha sin skattemässiga hemvist i en medlemsstat, iii) bolagen ska omfattas av en av de nationella bolagsskatter som förtecknas i artikel 3 c i direktivet.

(28) Enligt fusionsdirektivet definieras en överföring av tillgångar som en transaktion varigenom ett bolag utan att upplösas överför alla eller en eller flera av sina verksamhetsgrenar till ett annat bolag i utbyte mot värdepapper som representerar kapitalet i det bolag som tar emot de överförda tillgångarna (endera ett nybildat dotterbolag vars startkapital består av de överförda aktierna eller ett befintligt bolag).

([5]) Rådets direktiv 90/433/EEG av den 23 juli 1990 om ett gemensamt beskattningssystem för fusion, fission, överföring av tillgångar och utbyte av aktier eller andelar som berör bolag i olika medlemsstater (EGT L 225, 20.8.1990, s. 1; svensk specialutgåva område 9, volym 2, s. 20).

(29) I artikel 2 i) i direktivet anges följande definition för en verksamhetsgren: alla tillgångar och skulder i en del av ett bolag som från organisatorisk synpunkt utgör en oberoende verksamhet, dvs. en verksamhet som kan fungera på egen hand. I en nyligen avgiven dom ([6]) har domstolen klargjort att för att en överföring av tillgångar ska omfattas av fusionsdirektivet måste den täcka alla tillgångar och skulder som avser en verksamhetsgren i sin helhet. I fusionsdirektivet krävs att överföringen av tillgångar bara består av aktier, eftersom ingen kontantbetalning tillåts vid överföring av tillgångar i motsats till övriga transaktioner som omfattas av fusionsdirektivet såsom fusion, fission och utbyte av aktier.

(30) I artikel 9 i fusionsdirektivet som det korshänvisas till i artikel 4 föreskrivs att ingen skatt på kapitalvinster ska tas ut av det övertagande bolaget till följd av en överföring av tillgångar. Kapitalvinster definieras som skillnaden mellan det verkliga värdet (marknadsvärdet) av de tillgångar och skulder som har överförts och deras skattemässiga värde, oberoende av särskilda definitioner av värdet enligt nationell lag. Den förmånliga behandlingen av realiserade vinster som anges i fusionsdirektivet som avser överföringar mellan bolag i olika medlemsstater baseras på villkoret om ett fast driftsställe vilket innebär att bara de tillgångar som finns kvar i ett bolag med skattemässig hemvist i en medlemsstat eller som är knutna till ett fast driftsställe i det övertagande bolaget i det överlåtande bolagets medlemsstat får omfattas av den uppskjutning av skatten som anges i artikel 4 i direktivet.

(31) I fusionsdirektivet föreskriver man därmed snarare ett system med skatteneutralitet eller skatt som skjuts upp än befrielse, eftersom det överlåtande bolagets medlemsstat behåller rätten att beskatta de realiserade kapitalvinsterna efter överföringen av tillgångar vid tidpunkten för framtida avyttring. För att fortsätta att vara beskattningsbar ska den realiserade vinst som ingår i de överförda tillgångarna återspeglas i det övertagande bolagets skatteredovisning. För att uppfylla detta villkor ska alla överförda tillgångar och skulder föras upp i det övertagande företagets skatteredovisning till det värde de hade omedelbart före överföringen (överfört skattemässigt värde). Därför ska det övertagande bolaget ta över det överlåtande bolagets skatteunderlag utan att kunna utnyttja alternativet att anpassa skatteunderlaget till marknadsvärdet, vilket följaktligen resulterar i ett system med dubbla avvikelser.

([6]) Dom av den 15 januari 2002, mål C-43/00, Andersen og Jensen ApS mot Skatteministeriet, REG. 2002, s. I-00379, punkt 34 och följande punkter.

Överföring av tillgångar vid omorganisationer av bolag enligt D.Lgs. nr 358/1997

(32) Eftersom fusionsdirektivet, som införlivades i Italiens lagstiftning genom D.Lgs. nr 544/1992, bara omfattade omorganisationer av bolag i olika medlemsstater, har Italien självständigt utvidgat systemet med skatteneutralitet till omorganisationer av bolag på nationellt territorium. Genom *Decreto Legislativo* nr 358 av den 8 oktober 1997 (nedan kallat *D.Lgs. 358/1997*) införde Italien allmänna skattebestämmelser för omorganisationer av bolag i Italien, inklusive överföring av tillgångar som avser överföring av en verksamhetsgren i utbyte mot aktier.

(33) Det allmänna systemet för beskattning av vinster som härrör från omorganisationer i Italien och särskilt överföringar av tillgångar enligt D.Lgs. nr 358/1997 baseras på två alternativa system.

(34) Å ena sidan föreskrivs i artikel 3 i D.Lgs. 358/1997 ett frivilligt utbytbart skattesystem för kapitalvinster för överföringar av verksamhetsgrenar eller kvalificerat innehav i ett övertagande bolag i utbyte mot dess aktier. I artikel 3 anges i första hand att för att fastställa de relativa vinsterna måste man beräkna skillnaden mellan det skattemässiga värdet på de överförda tillgångarna före det överlåtande bolagets överföring och endera det bokförda värde som det överlåtande bolaget tilldelat de aktier som det tagit emot i utbyte mot överföringen eller, om det är högre, det bokförda värde som det överlåtande bolaget tilldelar den överförda verksamhetsgrenen. I artikel 3 anges vidare att vinsten kan beaktas ur skattehänseende om en alternativskatt på 19 % betalas. Enligt det nya systemet beaktades det bokförda och skattemässiga

värdet inklusive den realiserade vinsten som de nya värdena för tillgångarna både av överlåtaren och förvärvaren för att undvika avvikelser mellan det skattemässiga värdet och det bokförda värdet (överföring med skatteneutralitet).

(35) Å andra sidan anges i artikel 4 i D.Lgs. 358/1997 att parterna i överföringen kan välja ett system med uppskov med betalningen av skatt som är jämförbar med den som anges i fusionsdirektivet. Enligt detta system är överföringen av tillgångar i en verksamhetsgren mellan bolag i Italien skatteneutral, vilket innebar att de vinster som realiseras från överföringen av tillgångar i utbyte mot aktier inte beaktas ur skattemässigt hänseende, under förutsättning att det skattemässiga värdet för de överförda tillgångarna tilldelas de aktier som det överlåtande bolaget tagit emot och att de förvärvade tillgångarna får det skattemässiga värde som de hade innan de överfördes (överföring med skatteneutralitet).

(36) Det italienska bolagsskattesystemet genomgick en omfattande reform under 2003, samtidigt som den ordning för omjustering av skatt trädde i kraft (den 1 januari 2004) som anges i lag 350/2003. Reformen trädde i kraft genom *Decreto Legislativo* nr 344 av den 12 december 2003, (nedan kallat *D.Lgs. 344/2003*) som anger följande som är av intresse vad gäller detta förfarande:

i) Upphävandet av IRPEG (den tidigare bolagsskatten) och införandet av en ny bolagsskatt (IRES) med en skattesats på 33 %, samtidigt som upphävandet av Dual Income Tax (DIT), som bestod av tillämpningen av en minskad IRPEG-skattesats (på 19 %) på beloppet för den beskattningsbara inkomst som återinvesterats i bolaget.

ii) Upphävande av systemet med skatteavdrag genom vilket utdelningarna beskattades på nytt när de togs emot av aktieägarna, men den bolagsskatt som betalades drogs av genom skatteavdrag, och som har ersatts med ett undantagssystem som tillämpas på både inhemska och utländska utdelningar.

iii) Införandet av en undantagsordning från skatteplikt på aktier för kapitalvinster som härrör från försäljning av kvalificerat aktieinnehav parallellt med avskaffandet av möjligheten att dra av nedskrivningar av aktieinnehavet.

iv) Upphävandet av alternativskatten på 19 % på kapitalvinster som härrör från omstruktureringar av bolag enligt artikel 3 i D.Lgs. 358/1997. Genom upphävandet av D.Lgs. 358/1997 införlivades genom D.Lgs. 344/2003 skatteneutralitetsordningen för alla omorganisationer av bolag som fusioner och fissioner i den ändrade allmänna skattelagstiftningen (artiklarna 170–174) i *Decreto del Presidente della Repubblica* nr 917 av den 22 december 1986 med därpå följande ändringar. Överföring av verksamhetsgren och kvalificerat aktieinnehav införlivades dock inte i den ändrade skattelagstiftningen, vilket gav upphov till särbehandling mellan överföringar av verksamhetsgrenar som omfattas av ordningen med skatteneutralitet enligt artikel 175 i DPR 917/1986 och andra omorganisationer av bolag som omfattas av ordningen med skatteneutralitet.

(37) Den skattereform som infördes genom D.Lgs. 344/2003 gör att alla omorganisationer mellan bolag i olika medlemsstater fortsätter att styras av ordningen med skatteneutralitet i fusionsdirektivet, som ger möjlighet att göra en överföring med skatteneutralitet. Möjligheten att tillämpa skattealternativet på 19 % enligt artikel 3 i D.Lgs. 358/1997 upphävdes den 1 januari 2004, medan systemet för att fastställa kapitalvinster som härrör från överföringen av verksamhetsgrenar med skatteneutralitet behölls. Det frivilliga beskattningssystemet som anges i artikel 4 i D.Lgs. 358/1997 upphävdes också. Som ett resultat av reformen är skattesystemet för kapitalvinster som realiserats genom försäljning eller överföring av en verksamhetsgren detsamma som vid försäljning av enskilda tillgångar.

(38) Sammanfattningsvis var det, enligt bestämmelserna vid tidpunkten för lag nr 350/2003, ur skattesynpunkt lämpligare att överföra tillgångar genom utbyte av aktier än genom försäljning av tillgångar, då försäljningen av ett kvalificerat aktieinnehav omfattades av ett undantag, medan överlåtandet av underliggande tillgångar var skattepliktiga.

(39) Kommissionen ansåg det nödvändigt att beskriva den ram som fastställts i ovan nämnda fusionsdirektiv och i D.Lgs. 358/1997 i syfte att undersöka de olika ordningarna för bolag för att uppvärdera eller anpassa värdet på kapitaltillgångarna.

2.4 **Omjusteringar enligt lag nr 342/2000, 448/2001 och 350/2003**

Omorganisationer av banker enligt enligt lag nr 218/1990

(40) Lag nr 218/1990 rör privatisering genom omvandling och omorganisering av tillgångarna i vissa offentliga banker (enligt artikel 29 i *Regio Decreto Legge* nr 375 av den 12 mars 1936 som konverterats till lag nr 141 av den 7 mars 1938) till privata aktiebolag som bedriver verksamhet inom banksektorn (artikel 1 i lag nr 218/1990). Enligt artikel 7.2 i lag nr 218/1990 erkänns inte de kapitalvinster som realiserats genom överföringar av banktillgångar ur skattehänseende för att garantera skatteneutralitet. 15 % av dessa vinster beaktas ur skattehänseende och omfattas av den allmänna bolagsskattesats som gällde vid denna tidpunkt. Därigenom justeras det skattemässiga värdet på de tillgångar som överförs enligt artikel 7.2 i lag nr 218/1990 uppåt med bara 15 %, medan resterande 85 % av vinsten inte beaktas ur skattehänseende.

(41) Saldot från skillnaden mellan, å ena sidan, det skattemässiga värdet på de aktier som tagits emot och de överförda tillgångarna och, å andra sidan, dessa tillgångars bokförda värde (justerat med bara 15 %) motsvarade en uppskjuten kapitalvinst. Beaktandet ur skattehänseende skjöts upp fram till den tidpunkt då tillgångarna i fråga såldes mot kontant betalning eller då den bokförda reserven, motsvarande det kapitalvärde som inte beaktats ur skattehänseende, delades ut till aktieägarna.

(42) Följaktligen, enligt skatteredovisningsprincipen i lag nr 218/1990 beaktades inte kapitalvinsterna för de tillgångar som utbytts under de omorganisationer som omfattas av lagen ur skattehänseende för 85 % av tillgångarnas ekonomiska värde. Enligt de italienska myndigheterna omorganiserades bankerna mellan 1990–1995. De vinster som realiserades vid denna tidpunkt frystes under de följande åren och bolagen i fråga var skyldiga att redovisa de värdemässiga avvikelserna genom specifika dokument som bifogades skatteredovisningarna.

Omjusteringar enligt lag nr 342/2000

(43) Enligt artikel 17 i lag nr 342 ([7]) av den 21 november 2000 (nedan kallad *lag nr 342/2000*), fick de bolag som bildades från omorganisationerna av bankerna enligt lag nr 218/1990 tillåtelse att justera de uppskjutna skattemässiga värdena för de bokförda värden som realiserats genom utbyte av tillgångar vid dessa omorganisationer och som fortfarande fanns i balansräkningarna per den 31 december 1999, under förutsättning att dessa bolag betalade en alternativ bolagsskatt på 19 % av vinsten i stället för den allmänna skattesatsen på 42,4 % som tillämpades vid denna tidpunkt (37 % i allmän bolagsskatt och 5,4 % i lokal skatt på näringsverksamhet). Justeringen begränsades till 85 % av det skattemässiga värde som inte beaktats eller av den ursprungliga vinsten.

(44) Genom att betala skatten på 19 % för kapitalvinst kunde både de bolag som innehade banktillgångarna och de bolag som innehade aktierna i dessa bolag justera sina skattemässiga värden för både tillgångarna och aktierna i fråga. Om aktierna hade överlåtits eller utbytits med andra bolag utan någon realiserad vinst i kontanter kunde också dessa bolag justera värdet på de utbytta aktierna.

(45) Kapitalvinstskatten minskades dock till 15 % (i stället för 19 % i alternativskatt) om banken valde att bara justera det skattemässiga värdet på sina tillgångar i stället för värdet på både tillgångarna och aktierna. I detta fall var det bara de banker som innehade de tillgångar som utbyttes vid den ursprungliga överföringen som åtnjöt ordningen för omjustering av skatt.

(46) Till följd av skattebetalningen för kapitalvinsten frigör mottagarna slutligen de vinster som realiserades vid tidpunkten för de ursprungliga överföringstransaktionerna (och som innehas som bundna vinstreserver) och aktieägarna kan få dessa i form av utdelningar.

(47) Parallellt med omjusteringen av de tillgångar och aktier som utbyttes vid den beskrivna omorganisationen av banksektorn, föreskrivs i artikel 19 i lag nr 342/2000 att samma alternativa skatt på kapitalvinster kunde betalas av de företag som var redo att omjustera det skattemässiga värdet på de tillgångar och aktier som de hade efter eventuella andra omorganisationer av bolag som gynnades av systemet med skatteneutralitet i enlighet med D.Lgs. 358/1997.

(48) Ordningen enligt artikel 19 (som föreskrev alternativa skatter på kapitalvinster på 19 % och på 15 % för omjusteringar av tillgångar och aktier) likställde beaktandet ur skattehänseende av vinster till följd av omjustering av skatt i relation till de omorganisationer av bolag som genomfördes i enlighet med D.Lgs. nr 358/1997 med dem som gjordes av bankerna i enlighet med lag nr 218/1990.

([7]) Gazzetta ufficiale della Repubblica italiana n. 276 del 21.11.2000.

(49) Vidare angavs i artikel 20 i lag nr 342/2000 närmare regler för den alternativa skatt på kapitalvinster som ska betalas och för skatteavdraget i relation till dessa skatter som gynnar de aktieägare som tar emot utdelningar som ett resultat av de kapitalvinster som beaktats ur skattehänseende.

Omjusteringar enligt lag nr 448/2001

(50) I lag nr 448 av den 28 december 2001 (lag nr 448/2001) förlängdes tidsfristerna för ordningen för omjustering av skatter som anges i lag nr 342/2000 avseende tillgångarna i balansräkningen för ett bolag vars värde ännu inte har omjusterats.

(51) I artikel 3.11 i lag nr 448/2001 föreskrivs att ordningen med omjustering av skatt enligt artiklarna 17–20 i lag nr 342/2000 ska tillämpas på vinster som inte beaktats ur skattehänseende för både tillgångar och aktier som härrör från omorganisationer av banksektorn i enlighet med lag nr 218/1990 och för tillgångar som härrör från andra omorganisationer i enlighet med D. Lgs. 358/1997 och som ännu innehas per den 31 december 2001. I lag nr 448/2001 föreskrevs att alternativskatterna på de vinster som beaktats ur skattehänseende skulle fastställas till 12 % vid dubbla omjusteringar (omjustering antingen av de tillgångar som innehas av det överlåtande bolaget eller de aktier som tagits emot av det bolag som innehade aktierna) och till 9 % vid enkla omjusteringar (bara de tillgångar som innehas av det överlåtande bolaget omjusteras) i stället för den bolagsskatt på 41 % som tillämpades vid tidpunkten för omjusteringen (allmän bolagsskatt på 36 % plus 5 % i lokal skatt på näringsverksamhet).

Omjusteringar enligt lag nr 350/2003

(52) Slutligen föreskrivs i artikel 2.26 i lag nr 350/2003 att den ordning för omjustering av skatt som föreskrivs i artikel 17 i lag nr 342/2000 också kan tillämpas på realiserade vinster men som inte beaktats ur skattehänseende, vad gäller tillgångarna relaterade till omorganisationerna av banksektorn i enlighet med lag nr 218/1990 och som ännu finns i bolagets balansräkning per den 31 december 2003. I lag nr 350/2003 anges att alternativskatten på omjusteringar av kapitalvinster var 12 % vid dubbla omjusteringar (omjustering av både de tillgångar som innehas av banken och de aktier som tagits emot av den överlåtande banken) och 9 % vid enkel omjustering (bara de tillgångar som innehas av banken omjusteras). I artikel 26 i lag nr 350/2003 anges inte någon annan omjustering av tillgångarna avseende omorganisationer av allmänna bolag i enlighet med D.Lgs. 358/1997.

(53) I enlighet med artikel 2.26 i lag nr 350/2003 kunde historiska vinster som realiserades i enlighet med lag nr 218/1990 avseende överföringen av banktillgångar till nybildade eller befintliga privatbanker i utbyte mot aktier i dessa banker beaktas ur skattehänseende genom betalning av en alternativskatt på 12 % eller 9 % i stället för den bolagsskatt på 37,25 % som tillämpades vid denna tidpunkt (allmän bolagsskatt på 33 % plus 4,25 % i lokal skatt på näringsverksamhet). I lag nr 350/2003 föreskrivs också att alternativskatten skulle betalas i tre delbetalningar (50 % 2004, 25 % 2005 och 25 % 2006), utan räntebetalningar.

(54) Enligt upplysningarna från de italienska myndigheterna omjusterade nio bankkoncerner sina tillgångar i enlighet med artikel 26.26 i lag nr 350/2003 genom betalning av alternativskatten på kapitalvinster på 9 % (enkel omjustering). De totala kapitalvinster som dittills beaktats ur skattehänseende uppgick till över 2 059 miljoner EUR. De nio mottagarna betalade en alternativskatt på 180 615 534 EUR. För att beräkna skattens faktiska motsvarighet för att avgöra om det föreligger statligt stöd ska betalningarna för 2005 och 2006 höjas med referensräntan 3,7 % för återkrav av olagligt stöd som anges i kommissionens förordning nr 794/2004 ([8]). Den skatt som faktiskt utbetalats uppgår därmed till 185 505 996 EUR ([9]), vilket är referensbeloppet för att beräkna en eventuell bidragsekvivalent för stöd.

Omvärderingar enligt lag nr 350/2003

(55) I artikel 2.25 i lag nr 350/2003 anges att alla skattepliktiga bolag kan omvärdera de skattemässiga värdena på sina befintliga tillgångar per den 31 december 2002 för att ge dem deras marknadsvärde vid tidpunkten i fråga genom att betala en alternativskatt på 19 % för avskrivningsbara tillgångar och på 15 % för icke-avskrivningsbara tillgångar, som betalas i tre omgångar (50 % 2004, 25 % 2005 och 25 % 2006).

([8]) Kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 av den 21 april 2004 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget (kapitel V — räntesats för återkrav av olagligt stöd) (EUT L 140, 30.4.2004, s. 1).

([9]) De betalade beloppen är: a) 92 760 506 EUR 2004, b) 46 380 253 EUR 2005, som motsvarar ett nuvärde netto på 44 725 412 EUR 2004, och c) 46 380 253 EUR 2006, motsvarande ett nuvärde netto på 43 129 616,9 EUR 2004.

(56) Såsom anges ovan är omvärderingar extraordinära åtgärder som ibland tillåts genom särskilda skattebestämmelser för att få tillgångarnas historiska värde att stämma överens med deras nuvärde. En skattemässig omvärdering skiljer sig från en omjustering, eftersom det skattemässiga värdet på de tillgångar som innehas av ett bolag vid en omvärdering kan omjusteras till gällande marknadsvärde vid tidpunkten för omvärderingen, medan den skattemässiga vinst som beaktats vid en omjustering uppgår till högst det värde som realiserades vid tidpunkten för en tidigare realisering, t.ex. vid en omorganisation.

3. SKÄL TILL ATT FÖRFARANDET HAR INLETTS

(57) Genom sitt beslut av den 30 maj 2007 ([10]) inledde kommissionen det formella granskningsförfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget för den ordning för omjustering av skatt som anges i artikel 2.26 i lag nr 350/2003, eftersom den föreföll uppfylla alla villkor för att betraktas som statligt stöd i enlighet med artikel 87.1 i EG-fördraget och det förekom tvivel om dess förenlighet med den gemensamma marknaden då inga av undantagen i artiklarna 87.2 och 87.3 i EG-fördraget föreföll tillämpliga.

(58) Kommissionen ansåg att artikel 2.26 i lag nr 350/2003 gav en ekonomisk förmån genom skillnaden mellan den skatt som faktiskt betalades under 2004 för att omjustera värdet på tillgångarna och den skatt som normalt skulle ha betalats om samma omjustering skulle ha gjorts i frånvaro av bestämmelserna i samma artikel 2.26 i lag nr 350/2003. Den ordinarie bolagsskattesats som var tillämplig under 2004 på dessa vinster skulle ha uppgått till 37,25 % (en allmän bolagsskatt på 33 % och en lokal skatt på näringsverksamhet på 4,25 %), medan den alternativskatt som faktiskt betalades uppgick till 9 %. Enligt lag nr 350/2003 betalades alternativskatten i tre omgångar (50 % 2004, 25 % 2005 och 25 % 2006) utan räntebetalningar, medan den skatt som normalt skulle ha tillämpats i avsaknad av bestämmelserna i artikel 2.26 i lag nr 350/2003 skulle ha betalats under 2004. Kommissionen har beräknat att värdet, omvandlat i bidragsekvivalenter, på den skatt som faktiskt betalades av de nio mottagarna av den ordning som bedöms uppgick till 185 505 996 EUR, medan den ordinarie skatten skulle ha uppgått till 771 991 022 EUR (37,25 % av den realiserade vinsten på över 2 059 miljoner EUR). Skillnaden mellan den ordinarie skatt som skulle ha betalats och den skatt som faktiskt betalades uppgick till 586 485 026 EUR.

([10]) Se fotnot 1.

(59) Kommissionen ansåg också att medan den förmånliga omjusteringen av skatt som uppnåddes genom de ovan nämnda lagarna nr 342/2000 och nr 448/2001 utgjorde allmänna skatteåtgärder för att säkerställa likvärdig beskattning av realiserade vinster, tillämpades den omjustering som anges i artikel 2.26 i lag nr 350/2003 enbart på de banker som omfattades av de omorganisationer som styrdes av lag nr 218/1990 och som därför inte kunde betraktas som en allmän åtgärd och inte heller garanterades lika behandling mellan de kapitalvinster som bedöms och de som realiserats genom jämförbara omorganisationer av bolag. Kommissionen framhöll också att det faktum att vissa italienska banker som hade betalat sina uppskjutna skatteskulder för kapitalvinster som inte hade beaktats ur skattehänseende i deras balansräkningar till en nominell skattekostnad, ökade sin attraktivitet vad gällde förvärv, vilket kunde ha gett upphov till snedvridningar på marknaden för förvärv inom banksektorn.

(60) Kommissionen drog slutsatsen att ordningen i fråga kunde utgöra ett statligt stöd som var oförenligt med den gemensamma marknaden och den inledde följaktligen det förfarande som anges i artikel 88.2 i EG-fördraget. Kommissionen varnade för att om den i ovan nämnda förfarande drog slutsatsen att den ordning som bedöms utgör statligt stöd som är oförenligt med den gemensamma marknaden, skulle medlen komma att återkrävas i enlighet med artikel 14 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget ([11]). Mot bakgrund av tidigare praxis vad gäller vissa system för skattestöd ([12]), avser återkravet dock bara de skatter som inte hade betalats i förhållande till det belopp som en stödmottagare skulle ha betalat om mottagaren hade tillämpat andra skatteordningar som fanns tillgängliga vid den tidpunkten och under förutsättning att detta inte medförde en rekonstruktion av de hypotetiska val som stödmottagaren i fråga kunde ha gjort ([13]). Kommissionen uppmanade de italienska myndigheterna och de berörda parterna att lämna sina synpunkter på frågan om återkrav av olagligt stöd bara skulle genomföras med hänsyn tagen till skillnaden mellan den skatt som skulle ha betalats enligt det system för omvärdering som anges i artikel 2.25 i lag nr 350/2003 och den alternativskatt som faktiskt betalats av de stödmottagande bankerna enligt systemet för omjustering som anges i artikel 2.26 i lag nr 350/2003.

([11]) EGT L 83, 27.3.1999, s. 1.

([12]) Se avsnitt VI i kommissionens beslut 2006/748/EG av den 4 juli 2006 om det statliga stöd nr C 30/04 (f.d. NN 34/04) som Portugal har genomfört i form av befrielse från bolagsskatt på kapitalvinster från vissa transaktioner utförda av offentliga företag (EUT L 307, 7.11.2006, s. 219).

([13]) Se punkt 113–119 i domstolens dom av den 15 december 2005, mål C-148/04, Unicredito Italiano SpA mot Agenzia delle Entrate, Ufficio Genova 1, REG 2005, s. I-11137.

4. KOMMENTARER FRÅN ITALIEN

(61) I sina kommentarer har de italienska myndigheterna i huvudsak a) avvisat klassificeringen av den bedömda ordningen som statligt stöd och b) i andra hand, noterat att den eventuella fördel som beviljats var mycket mindre än den som kommissionen preliminärt beräknat och därmed borde anses vara stöd av mindre betydelse.

(62) Italien hävdar främst att artikel 2.25 i lag nr 350/2003 omfattade alla bolag som hade genomgått omorganisationer att utnyttja möjligheten att omjustera värdet på sina tillgångar. Enligt de italienska myndigheterna generaliserades möjligheten att omjustera det skattemässiga värdet i förhållande till det bokförda genom en implicit hänvisning i artikel 2.25 till artikel 14 i lag nr 342/2000, som föreskrev att uppskjutna vinster ska beaktas ur skattehänseende efter skatteneutrala omorganisationer och därför omfattade alla avvikelser till följd av de omorganisationer av bolag som genomförts genom tillämpning av D.Lgs. 358/1977.

(63) Enligt Italien kunde denna allmänna omjustering genomföras, enligt artikel 12 i lag nr 342/2000, genom betalning av en alternativskatt på 19 % vid omvärdering av avskrivningsbara tillgångar och på 15 % vid icke avskrivningsbara tillgångar som betalas i tre omgångar (50 % 2004, 25 % 2005 och 25 % 2006). Enligt Italien bör det system som anges i artikel 2.26 i lag nr 350/2003 värderas mot systemet med omjustering som infördes genom artikel 14 i lag nr 342/2000 snarare än det allmänna systemet med skattemässig omvärdering enligt artikel 2.25 i lag nr 350/2003 som kommissionen hävdar. Både den implicita omjusteringen och den explicita omvärderingen skulle enligt Italien ha lett till att man tillämpade samma alternativskatter på 19 % och 15 % som redan har beskrivits. Tvärtemot vad kommissionen hävdade när den inledde det formella granskningsförfarandet skulle den eventuella fördel till följd av artikel 2.26 i lag nr 350/2003 enligt Italien bara uppgå till skillnaden mellan alternativskatten på 9 % som de stödmottagande bankerna betalade för sina vinster som inte beaktats ur skattehänseende och den skatt på 15 % för samma vinster som eventuellt realiseras för alla andra bolag som är berättigade att omjustera värdet på sina tillgångar. Denna skillnad bör minskas ytterligare på grund av det faktum att de stödmottagande bankerna hade betalat en högre skatt på 15 % av sina ursprungliga realiserade vinster, i motsats till alla andra bolag som hade kunnat välja full skatteneutralitet enligt D.Lgs. 358/1997.

(64) Italien anser vidare att omjusteringarna av vinsterna till följd av omorganisationerna av banksektorn enligt lag nr 218/1990 inte är jämförbar med någon av de andra åtgärderna för beaktande av vinster av två orsaker: för det första på grund av att omorganisationerna av bankerna i fråga var specifika och inte jämförbara med andra omorganisationer, och för det andra, på grund av att den skatteåtgärd som var avsedd att uppskjuta beaktandet av den realiserade vinsten var särskilt utformad för sådana omorganisationer genom att den gav ett system med delvis skatteneutralitet för både det överlåtande och det förvärvande bolaget.

(65) Vad gäller omorganisationernas unikhet vidhåller Italien att åtgärden bara avsåg vissa omorganisationer av banker, vilka genomfördes mellan den 22 augusti 1990 och den 31 december 1995, och som huvudsakligen syftade till att privatisera den offentliga banksektorn i Italien. Aktiebolagsformen ansågs vara den optimala bolagsformen för italienska offentliga banker för att säkerställa bildandet av privata bankkoncerner i Italien och främja lika villkor med andra banker på den gemensamma marknaden. I enlighet med lag nr 218/1990 tilldelades aktierna i de tidigare offentliga bankerna efter omorganisationen endera direkt till offentliga holdingbolag med ett i huvudsak offentligt ägande eller till nybildade eller befintliga privata bankstiftelser där det offentliga ägandet var spritt bland olika lokala organ. Både staten och stiftelserna anförtroddes att tillfälligt förvalta och att allt eftersom sälja aktierna i de nybildade bolagen på marknaden för att göra det möjligt att konsolidera banksektorn och bilda bankkoncerner i Italien.

(66) Systemet med skatteneutralitets särart för dessa omorganisationer av banker motiverade det faktum att det vid denna tidpunkt inte fanns något allmänt system för att säkerställa neutralitet vid omorganisationer av bolag och överföringar av verksamhetsgrenar. Lagstiftaren hade för avsikt att underlätta privatiseringen av vissa offentliga banker genom att omstrukturera dem och ändra deras bolagsform till privata aktiebolag, medan de undvek att ge dessa banker onödiga fördelar. För att förhindra snedvridningar av konkurrensen gentemot andra privata banker föreskrev lagstiftaren a) en delvis skatteneutralitet för både det överlåtande och det övertagande bolaget (15 % av den realiserade vinsten beaktades ur skattehänseende och beskattades till den ordinarie bolagsskatten som vid denna tidpunkt var 52,2 %), b) vinster som inte beaktats ur skattehänseende fördes upp i en särskild reserv i väntan på beskattning, och c) en utvidgning av samma delvisa skatteneutrala system till att omfatta omorganisationer av icke-offentliga banker för att garantera lika skattebehandling vid omorganisationer av banker där både offentliga och privata banker tilläts delta.

(67) De italienska myndigheterna delar kommissionens slutsatser vad gäller att systemen med skatteneutralitet som föreskrivs i både lag nr 218/1990 och i D.Lgs. 358/1999 inte utgör statligt stöd eftersom de motiveras av skattesystemets inre logik (punkt 30 i beslutet om att inleda det formella granskningsförfarandet). Italien anser vidare att om dessa slutsatser är korrekta bör inte heller det system med omjustering av skatt som anges i artikel 2.26 i lag nr 350/2003 anses utgöra statligt stöd, då detta var nödvändigt för att fullborda det delvisa systemet med skatteneutralitet som anges i artikel 7.2 i lag nr 218/1990 och mot bakgrund av särarten hos omorganisationerna inom banksektorn.

(68) Italien understryker att de enda vinster som kunde omjusteras var saldot av de historiska vinsterna till följd av de ursprungliga omorganisationer som genomfördes mellan den 22 augusti 1990 och den 31 december 1995 efter det att vinsten beskattats med 15 %. För dessa vinster som inte är nya utan har realiserats under tidigare år skulle tillämpningen av en minskad alternativskatt fullt ut motiveras av den specifika arten på inkomsterna i fråga och särskilt av den specifika arten på omorganisationerna av bankerna enligt lag nr 218/2000, för vilken en skatt på 52,2 % för 15 % av den realiserade vinsten betalades. Om man tar ett genomsnitt på skattesatsen 52,2 % med alternativskatterna på 9 % och 12 % som anges i artikel 2.26 i lag nr 350/2003 på resterande 85 % av vinsten skulle den övergripande bolagsskatten ha legat på mellan 15,48 % och 17,85 %: Dessa skattesatser är enligt Italien jämförbara med skattesatserna på 15 % och 19 % som är tillämpliga enligt det implicita systemet med omjustering som anges i lag 350/2003 för avskrivningsbara respektive icke-avskrivningsbara tillgångar i alla bolag.

(69) Vidare anser Italien att systemet med omjustering i artikel 2.26 i lag nr 350/2003 är mindre flexibelt då det föreskriver en omjustering av alla resterande vinster till följd av den ursprungliga omorganisationen, medan systemet med den implicita omjusteringen i artikel 2.25 föreskriver möjligheten att justera värdet enbart på de tillgångar som bokförts till ett högre värde. Enligt Italien var denna flexibilitet mycket värdefull för de stödmottagande bolagen, eftersom dessa kunde välja att bara omjustera avskrivningsbara tillgångar och inte de vars försäljning gav upphov till icke undantagna vinster. Exempelvis undantas försäljningen av kvalificerat aktieägande enligt undantaget från skatteplikt för aktier till 95 % per den 1 januari 2004 och det skulle därför inte vara lämpligt för ett bolag att betala skatt för vinster på tillgångar som ändå nästan helt skulle komma att undantas. Enligt de italienska myndigheterna är inte skillnaden betydande, då en stor del av de tillgångar som historiskt överfördes till nybildandet av banker under 1990-talet bestod av kvalificerat aktieinnehav som var så gott som skattebefriat till följd av 2003 års skattereform som beskrivs ovan.

(70) Slutligen anser Italien att även om kommissionen drar slutsatsen att den skattesats som betalats enligt artikel 2.26 i lag nr 350/2003 var mer fördelaktig än den som skulle ha betalats enligt det ”allmänna” systemet med omjustering enligt artikel 2.25 i samma lag, skulle den konkreta skillnaden bli minimal och skulle kunna betraktas som stöd av mindre betydelse.

5. **SYNPUNKTER FRÅN BERÖRDA PARTER**

(71) De berörda parterna har i sina synpunkter lagt fram flera argument för att avslå klassificeringen av den ordning för omjustering av skatt som är under bedömning som statligt stöd. De vidhåller att det var en teknisk skatteåtgärd avsedd att avhjälpa en specifik situation, nämligen att lösa problemet med avvikelser vad gäller vissa skattemässiga värden som inte beaktats ur skattehänseende relaterade till tillgångar som utbyttes vid vissa omorganisationer i banksektorn, och att det inte alls skulle ge de berörda bankkoncernerna en fördel då dessa skulle betala extra avgifter, som normalt inte tas ut av andra bolag som deltagit i jämförbara omorganisationer inom ramen för det allmänna systemet med skatteneutralitet som föreskrivs i D.Lgs. nr 358/1997 och i fusionsdirektivet.

(72) De berörda parterna hävdar att den ordning som bedöms inte är selektiv eftersom den motiveras av de speciella förhållandena inom banksektorn och särskilt av förhållandena vad gäller omstruktureringar av banker i Italien. Enligt de berörda parterna har kommissionen redan bedömt det delvisa systemet med skatteneutralitet som anges i lag nr 218/1990 som förenligt med den gemensamma marknaden i tidigare beslut som t.ex. i beslut 2002/581/EG av den 11 december 2001 om den stödordning som Italien har genomfört till förmån för banker ([14]), som i sin tur hänvisar till tillkännagivandet om att inleda det formella granskningsförfarandet av det stöd som Italien beviljat *Banco di Napoli* ([15]).

(73) De berörda parterna hävdar också att de omstrukturerade bankerna inte gynnas av någon fördel, om man jämför den alternativskatt som betalats för att omjustera vinsterna och den skatt som ska betalas av andra bolag som genomgått liknande skatteneutrala omorganisationer. De olika skattesatser som tillämpades under 2003 för de omstrukturerade bankerna i motsats till andra bolag förklaras av de olika skattesystem som gällde vid de två omgångarna av omorganisationer. Parterna påpekar att medan de vinster som inte beaktats ur skattehänseende till följd av omstruktureringarna enligt D.Lgs. 358/1997 var ”utdelningsbara vinster” som kunde delas ut till aktieägare utan ytterligare bolagsbeskattning, var de realiserade vinsterna enligt lag nr 218/1990 ”uppskjutna vinster” både för övertagaren och överlåtaren till dess att dessa vinster delades ut till respektive aktieägare.

(74) De olika skattesystemen för de reliserade vinster som var ett resultat av de två situationerna hävdes i det italienska finansministeriets beslut (*risoluzione)* nr 82/2000 ([16]), genom vilken skattemyndigheten borde ha medgett att skillnaden mellan marknadsvärdet på en överförd verksamhetsgren och dess skattemässiga värde inte gav upphov till en skattepliktig vinst enligt systemet med skatteneutralitet, under förutsättning att det skattemässiga värdet för övertagaren eller överlåtaren inte justerades till marknadsvärdet. I beslutet angavs vidare att den realiserade skillnaden från överföringen av verksamhetsgrenen inte hade någon rent bokföringsmässig relevans förrän tillgångarna såldes och den ”uppskjutna vinsten” delades ut till aktieägarna utan bolagsskatt. Å andra sidan beskattades den bokförda skillnaden för en överföring enligt systemet med delvis skatteneutralitet till följd av omstruktureringarna av bankerna i fråga, enligt artikel 7.2 i lag nr 218/1990, inte bara när tillgångarna såldes utan också när vinsten delades ut.

(75) Enligt synpunkterna från de berörda parterna kan det faktum att de skattesatser som fastställdes enligt lagarna nr 342/2000 och nr 448/2001 för omjustering av vinsterna under 2000 och 2001 var desamma vid omstrukturering av banker och andra bolag, medan skattesatserna för omjustering under 2003 var mer fördelaktiga för bankerna, förklaras av den ändring som infördes genom bolagsskattereformen från 2003 som ersatte beskattningssystemet med metoden med skattebefrielse till 95 % för att undvika dubbelsbeskattning vid utdelning.

([14]) Se punkt 32 i beslutet (EGT L 184, 13.7.2002, s. 27).
([15]) Se punkt 3.2.1 i tillkännagivandet (EGT C 328, 1.11.1996, s. 23).
([16]) Beslut nr 82/E-67004 av den 6 juni 2000, tillgänglig i det italienska finansministeriets skattedatabas: http://dt.finanze.it/doctrib/PDF/Documento.pdf?Request=0&DocumentID=1400000.82.20000606FIN110000006700400&Info=1,0,0

(76) Enligt kommentarerna från de berörda parterna kunde de omstrukturerade bolagen (i motsats till de omstrukturerade bankerna) ha delat ut sina historiska vinster utan att betala någon bolagsskatt men, enligt det skattesystem som tillämpades till och med den 31 december 2003 skulle utdelningarna ha varit skattepliktiga för mottagarnaaktieägarna. I det fall en alternativ bolagsskatt ålades för att beakta dessa vinster ur skattehänseende (som i fallet med systemen för omjusteringar av skatt under 2000 och 2001) skulle den betalade skatten ha avräknats mot den skatt aktieägaren skulle ha fått betala efter utdelningen. Enligt det tidigare skattesystemet skulle skatten på aktieägarnivå i varje händelse ha absorberat den bolagsskatt som eventuellt betalats i form av ett förskott och hade därmed likställt skattebehandlingen med varje system för omjustering. Detta skulle ha motiverat att samma alternativskatt tillämpades på både omstrukturerade banker och andra omorganiserade bolag vid en omorganisation.

(77) Situationen ändrades väsentligt efter den 31 december 2003 genom införandet av systemet med skattebefrielse på 95 % av de vinster som delades ut till följd av vinsterna från omorganisationerna. Från 2004 tillämpades skatten på vinster realiserade från omorganisationer av andra bolag än banker och som senare delades ut bara på 5 % av den vinst som delades ut, där den sistnämnda var den enda skatt som togs ut (om ingen alternativskatt tillämpades), medan den ordinarie bolagsskatten tillämpades för vinsterna från de omorganiserade bankerna om dessa hade delats ut (också om ingen alternativskatt tillämpades). För att korrigera denna skillnad i behandling hävdas lagstiftaren ha infört den nominella alternativskatt som anges i artikel 2.26 i lag nr 350/2003 för att beakta de uppskjutna vinsterna enbart för att beakta de omorganiserade bankerna i fråga, genom att undanta de vinster som skjutits upp enligt D.Lgs. 358/1997 från skatteplikt, eftersom de inte beskattades så hårt vid utdelning (95 % befriades från skatt på mottagarnivå).

(78) Sammanfattningsvis gav inte 2003 års system för omjustering av skatt någon fördel till de omstrukturerade bankerna, utan det var en åtgärd för att justera skillnaden mellan de betydligt mer betungande systemen för omjustering av skatt som anges i lag 218/1990 för omstrukturerade banker och det mer generösa systemet för utdelade vinster för omorganiserade bolag enligt det allmänna systemet i D.Lgs. 358/1997.

(79) Slutligen har de berörda parterna påpekat att även om kommissionen drar slutsatsen att systemet med omjustering av skatt enligt artikel 2.26 i lag nr 350/2003 gav en särskild fördel bara till de banker som deltagit i omstruktureringarna enligt lag nr 218/1990, skulle inte fördelen ha uppgått till den som kommissionen preliminärt beräknade. Fördelen skulle i själva verket bestå av skillnaden mellan den skatt som betalats för omjusteringen och den särskilda skatt som betalats separat för att uppvärdera enskilda avskrivningsbara eller icke avskrivningsbara tillgångar enligt artikel 2.25 i lag nr 350/2003. En sådan skillnad skulle motsvara en del av skatten för omvärderingen och borde minskas genom den skatt som betalats i överskott för att omjustera tillgångar som inte ger upphov till skattepliktiga vinster om de säljs (tillgångar från de överlåtelser som ger upphov till skattebefriade kapitalvinster).

6. **BEDÖMNING**

6.1 **Statligt stöd enligt artikel 87.1 i EG-fördraget**

(80) Enligt domstolens fastställda rättspraxis ([17]) måste en åtgärd uppfylla samtliga kriterier i artikel 87.1 i EG-fördraget för att kunna betraktas som statligt stöd. Åtgärden ska beviljas av staten eller med hjälp av statliga medel, ge en fördel soom selektivt gynnar vissa företag eller viss produktion utan att detta motiveras av skattesystemets inre logik, snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen och påverkar handeln.

Statliga medel

(81) Kommissionen anser att den åtgärd som bedöms klart finansieras med hjälp av statliga medel, då betalningen av en minskad nominell alternativskatt i stället för den ordinarie bolagsskatten på vinster som beaktats ur skattehänseende som gäller enligt artikel 2.26 i lag nr 350/2003 motsvarar en befrielse från den bolagsskatt som normalt skulle ha betalats och som leder till en minskning av statliga medel.

([17]) Se domstolens dom av den 10 januari 2006, mål C-222/04, Ministero dell'Economia e delle Finanze mot Cassa di Risparmio di Firenze SpA, Fondazione Cassa di Risparmio di San Miniato och Cassa di Risparmio di San Miniato SpA, REG 2006, s. I-00289, punkt 129.

Förekomsten av en selektiv fördel

(82) De italienska myndigheterna och de berörda parterna har påpekat att kommissionen, i sina tidigare beslut 2000/600/EG ([18]), om villkorligt godkännande av stöd som Italien beviljat de offentliga bankerna *Banco di Sicilia* och *Sicilcassa*, och 1999/288/EG ([19]), om villkorligt stöd som Italien beviljat *Banco di Napoli*, har undersökt och godkänt det delvisa systemet med skatteneutralitet som anges i lag nr 218/1990, i vilka den drog slutsatsen att åtgärden inte utgjorde statligt stöd. Av denna orsak skulle inte heller den ordning som bedöms utgöra statligt stöd då den är det naturliga resultatet av det system med uppskjutning av skatt som anges i lag nr 218/1990.

(83) Kommissionen anser att artikel 7.2 i lag nr 218/1990 föreskriver att de överföringar av tillgångar och aktier som genomförs inom ramen för omorganisationer inom banksektorn behandlades som delvis skatteneutrala. Det innebar att de vinster som realiserades vid överföringen av verksamhetsgrenarna delvis inte beaktades ur skattehänseende för både det överförande och det överlåtande bolaget, under förutsättning att de tillgångar som ingår i den överförda verksamhetsgrenen får samma skattemässiga värde som de hade när de innehades av överlåtaren (överfört skattemässigt värde) och de aktier som tas emot av samma organ får samma skattemässiga värde som de överförda tillgångarna (utbytt skattemässigt värde).

(84) Eftersom ingen ökning av de utbytta tillgångarnas och aktiernas skattemässiga värde bokfördes inom ramen för denna ordning beviljades ingen skattefördel till de omorganiserade parterna och beskattningen av de vinster som realiserades vid överföringen skjöts bara upp tillfälligt för framtida beskattning (som det överlåtande bolagets försäljning av tillgångarna eller det överförande bolagets försäljning av aktierna). Eftersom skatteunderlaget varken ökade för överföraren eller överlåtaren förekom inget stöd till följd av uppskjutandet av beskattningen av vinsten.

(85) Denna uppskjutning av skatten enligt systemet i lag nr 218/1990 är förenlig med de grundläggande principerna för bolagsbeskattning enligt vilka inkomstbeskattning tillämpas på alla inkomster och vinster som ett bolag realiserar, och de realiserade vinsterna inte beaktades ur skattehänseende då det inte fanns någon motsvarande ökning av tillgångarnas skattemässiga värde, vilket innebar att skatten fortfarande kunde tas ut i ett senare skede.

(86) Mot bakgrund av vad som anges ovan bekräftar kommissionen den preliminära bedömningen i sitt beslut om att inleda det formella granskningsförfarandet att både a) 85 % av de kapitalvinster som realiserats vid transaktioner som styrs av lag nr 218/1990 inte beaktas ur skattehänseende och b) att de vinster som realiserats vid transaktioner som styrs av D.Lgs. nr 358/1997 inte beaktas ur skattehänseende och inte utgör statligt stöd eftersom de utbytta tillgångarnas skattemässiga värde är fortsatt oförändrat ([20]), så att de skattemässiga vinsterna inte realiserades och ingen skattefördel beviljades. Eftersom de realiserade vinsterna frystes kunde inte vinsterna delas ut och inte heller avskrivas, amorteras eller på annat sätt dras av från bolagens skattepliktiga inkomst som följer av dessa transaktioner. Kommissionen drar därför slutsatsen att skatteneutraliteten motiverades av skattesystemets inre logik och inte utgör statligt stöd.

(87) Däremot gav ordningen för omjustering av skatt som anges i artikel 2.26 i lag nr 350/2003 rätt att öka det skattemässiga värdet för vilket den ordinarie bolagsskatten skulle ha betalats, om en särskild alternativskatt som ska betalas på samma sätt som den som är under bedömning inte hade varit tillgänglig. Kommissionen har uppfattat det som att den nationelle lagstiftaren för att underlätta beskattningen av kapitalvinster kan tillämpa en alternativskatt med en lämpligare skattesats än den ordinarie. Eftersom skatt på överlåtelser betalas direkt men de skattemässiga fördelarna för det ökade skatteunderlaget för de tillgångar som överförts uppstår med tiden genom periodiska avskrivningar eller vid den tidpunkt då tillgängarna görs tillgängliga, leder en ordinarie beskattning av dessa vinster vanligtvis till en ökning av inkomstskatten netto för det överförande och det överlåtande bolaget. Därmed kan en lägre alternativskatt på de vinster som realiserats till följd av omorganisationer av bolag i princip motiveras som en teknisk åtgärd för att underlätta att kapitalvinster beaktas ur skattehänseende.

([18]) EGT L 256, 10.10.2000, s. 21.
([19]) EGT L 116, 4.5.1999, s. 36.
([20]) Om det realiserade värdet beaktades omfattades det av skatt för 15 % av den vinst som realiserades vid de transaktioner som styrs av lag nr 218/1990.

(88) En sådan gynnsam omjustering av skatt kan dock bara motiveras om den tillämpas på alla jämförbara beaktanden ur skattehänseende för kapitalvinster, som de som uppstår från andra omorganisationer som omfattas av lag nr 218/1990 inklusive dem som avser andra banker.

(89) Kommissionen anser att de omjusteringar som anges i lagarna nr 342/2000 och 448/2001 gav de bolag som genomförde de omorganisationer som styrs av både lag nr 218/1990 och D.Lgs. nr 358/1997 möjlighet att beakta de historiska vinster som realiserades genom att betala en alternativskatt som fastställdes till samma nivå för alla berörda bolag. Kommissionen drar därför slutsatsen att möjligheten att omjustera var en allmän skatteåtgärd och att den minskade alternativskatten i förhållande till den ordinarie bolagsskatt som var tillämplig vid denna tidpunkt inte gav bolagen i fråga någon konkurrensmässig fördel eftersom den tillämpades på lika villkor för alla bolag som valde att beakta de historiska vinster som realiserats, men som tillfälligt inte beaktades ur skattemässigt hänseende enligt gällande bestämmelser i lag nr 218/1990 eller D.Lgs. nr 358/1997. Kommissionen drar därför slutsatsen att dessa omjusteringar är allmänna åtgärder som motiveras av skattesystemets inre logik och inte utgör statligt stöd.

(90) Däremot anser kommissionen att den omjustering av skatt som föreskrivs i artikel 2.26 i lag nr 350/2003 inte var en allmän åtgärd, eftersom den bara tillämpades på vinster som realiserades i vissa banker till följd av de omorganisationer som genomfördes enligt lag nr 218/1990.

(91) I synnerhet anser kommissionen att det skattesystem som bedöms gav en fördel motsvarande skillnaden mellan den skatt som faktiskt betalades för att justera värdet på tillgångarna och den skatt som normalt skulle ha betalats om samma justering skulle ha gjorts i avsaknad av bestämmelserna i artikel 2.26 i lag nr 350/2003. Den faktiska skattesats som tillämpades under 2004 på dessa vinster skulle ha uppgått till 37,25 % (33 % i allmän bolagsskatt och 4,25 % i lokal skatt på näringsverksamhet), medan alternativskatt som faktiskt betalades uppgick till 9 % (utan hänsyn till uppskjutna betalningar).

(92) Kommissionen anser vidare att alternativskatten, enligt lag nr 350/2003 betalades i tre omgångar (50 % 2004, 25 % 2005 och 25 % 2006) utan räntebetalning, medan den skatt som normalt skulle ha tillämpats i avsaknad av bestämmelserna i artikel 2.26 i lag nr 350/2003 skulle ha betalats under 2004. Kommissionen noterar därför att värdet, omvandlat i bidragsekvivalenter, på den skatt som faktiskt betalades av de nio mottagarna av den ordning som bedöms uppgår till 185 505 996 EUR, medan den ordinarie skatten skulle ha uppgått till 771 991 022 EUR (37,25 % av den realiserade vinsten på över 2 059 miljoner EUR). Skillnaden mellan den ordinarie skatt som skulle ha betalats och den skatt som faktiskt betalades uppgick till 586 485 026 EUR.

(93) Kommissionen anser att fördelen begränsades till de banker som berördes av de transaktioner som styrs av lag nr 218/1990, medan andra banker och andra bolag som berördes av likvärdiga transaktioner som styrs av D.Lgs. nr 358/1997 inte gynnades av samma ordning för omjustering av skatt och dess gynnsamma villkor.

(94) De italienska myndigheterna och de berörda parterna har noterat att ingen av de nio mottagarna av ordningen skulle ha accepterat att omjustera värdet på sina tillgångar om de hade vetat att de skulle ha ålagts ordinarie bolagsskatt när vinsterna beaktades ur skattehänseende. Dessutom skulle, enligt de italienska myndigheterna, de andra bolag som inte omfattades av omorganisationerna som genomfördes enligt lag nr 218/1990 ha gynnats av systemet med den implicita omjusteringen av skatt som anges i artikel 2.25 i lag nr 350/2003 till de likvärdiga villkor som allmänt fastställs i artikel 17 i lag nr 342/2000.

(95) De italienska myndigheterna och de berörda parterna anser att, för att korrekt beräkna fördelen i fråga, bör hänsyn tas till de skatter som betalats vid tidpunkten för de ursprungliga överföringarna, när lag nr 218/1990 var i kraft, till en total skattesats på över 40 %. Den faktiska inkomstskatten på vinsterna i fråga under 1990 och 2004 skulle kraftigt ha överskridit den allmänna skattesatsen för omjusteringar som tillämpades under 2000 och skulle därmed inte ha gett någon fördel.

(96) Kommissionen vidhåller dock att det system som föreskrivs i artikel 2.25 i lag nr 350/2003 inte var en skattemässig justering av avvikande värden till följd av skatteneutrala omorganisationer, utan ett system med omvärdering av skatt som gav möjlighet att realisera dolda vinster som härrör från en justering av det skattemässiga värdet på de tillgångar som innehas av de stödmottagande bolagen till deras respektive nuvärden. Kommissionen anser inte att de två ordningarna är jämförbara och inte heller att systemet med omvärdering av skatt enligt artikel 2.25 i lag nr 350/2003 motsvarade omjusteringen av skatt enligt artikel 2.26 i samma lag, med hänsyn till skillnaden mellan den lagstiftade alternativskatt som föreskrivs i de två ordningarna.

(97) Kommissionen drar därför slutsatsen att de bolag som har omjusterat tillgångarnas skattemässiga värden enligt artikel 2.26 i lag nr 350/2003 gynnades av en särskild skattefördel bestående av skillnaden mellan den ordinarie bolagsskatten på de vinster som beaktats ur skattehänseende och den särskilda alternativskatten på samma vinster.

(98) De berörda parterna hävdade att den lägre alternativskatt som tillämpades i artikel 2.26 i lag nr 350/2003 inte var selektiv, eftersom den motiverades av de rättsliga och faktiska omständigheterna vid beskattningen av vinsterna till följd av omorganisationer som genomfördes enligt lag nr 218/1990. De hävdade vidare att Italien efter så många år inte skulle ha varit berättigat att beakta dessa vinster ur skattehänseende på samma villkor som tillämpas på vinsterna till följd av andra omorganisationer av bolag.

(99) Kommissionen noterar det faktum att de omorganisationer som genomfördes enligt lag nr 218/1990 föreskrev särskilda förhållanden och bestämmelser för att skjuta upp beskattningen av de vinster som realiserats till följd av dessa omorganisationer, som också anges i beslutet från det italienska finansministeriet. Den anser dock att det delvisa systemet med skatteneutralitet som anges i lag nr 218/1990 i huvudsak motsvarade systemet med full skatteneutralitet som anges i D.Lgs. 358/1997 för de kapitalvinster som realiserats men som inte beaktats ur skattehänseende. Då de två situationerna var jämförbara borde de ha behandlats på samma sätt när lagstiftaren under 2003 föreskrev att skatt skulle tas ut på vinster som skjutits upp ur skattehänseende.

(100) Kommissionen anser vidare att den lägre skattesats som tillämpades inte bara uppvägde den mer betungande skattebehandlingen av utdelning till aktieägare av vinster till följd av omstruktureringar av banker enligt lag nr 218/1990 jämfört med utdelningen av vinster relaterade till andra omorganisationer enligt det skatteneutrala systemet som anges i nämnda beslut. Detta synsätt kan inte följas då tillämpningen av olika alternativskatter på kapitalvinster inte alltid kan motiveras vid utdelning av vinster som skjutits upp. Kommissionen anser att ett accepterande av denna motivering faktiskt skulle resultera i en tillämpning av olika bolagsskattesatser bara för vissa bolag på grund av att dessa deltog i vissa typer av omorganisationer som föredrogs av staten.

(101) Kommissionen anser att den skattefördel som är ett resultat av tillämpningen av systemet med omjustering av skatt som föreskrivs i artikel 2.26 i lag nr 350/2003 inte kan betraktas som ett stöd av mindre betydelse. För att fastställa förekomst av ett stöd bör kommissionen jämföra den nominella skatt som tillämpas enligt den ordning som bedöms och den skatt som skulle ha tillämpats om den ordning som bedöms inte hade varit tillgänglig och om de stödmottagande bankerna hade justerat tillgångarnas skatteunderlag och delat ut de kapitalvinster som följer av dessa skattejusteringar till sina aktieägare.

(102) Kommissionen anser vidare att den ringa betydelse som fördelen anses ge inte i sig självt är ett tillräckligt skäl för att utesluta dess inslag av stöd. Kommissionen noterar också att det inte är möjligt att göra ett undantag för stöd av mindre betydelse som anges i kommissionens förordning (EG) nr 1998/2006 av den 15 december 2006 om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i fördraget på stöd av mindre betydelse ([21]) – eftersom åtgärden inte ger upphov till ett genomsynligt stöd som krävs enligt denna förordning och eftersom de italienska myndigheterna inte har uppfyllt villkoren i förordningen i fråga.

([21]) EUT L 379, 28.12.2006, s. 5.

Motivering grundad på systemets art

(103) Enligt de italienska myndigheterna och de berörda parterna skulle systemet med omjustering som anges i artikel 2.26 i lag 350/2003 motiveras av de särskilda förhållandena inom banksektorn och av denna orsak inte utgöra statligt stöd.

(104) Enligt domstolens rättspraxis är en skatteåtgärd selektiv bara om den på ett oskäligt sätt diskriminerar mellan situationer som rättsligt och sakligt är jämförbara mot bakgrund av de målsättningar som fastställts i skattesystemet ([22]) och ”det följer dock inte automatiskt av det förhållandet att de berörda företagen behandlas olika att en gynnande behandling i den mening som avses i artikel 92.1 [i domstolens dom, artikel 87.1 i dokumentet, övers. anm.] i fördraget skall anses föreligga” ([23]).

(105) Kommissionen anser dock att det system som bedöms inte förefaller representera en anpassning av det allmänna systemet till de särskilda förhållandena inom banksektorn, utan snarare en selektiv fördel som får till följd att den förbättrar vissa företags konkurrenskraft, dvs. banker som omfattas av vissa omorganisationer.

(106) De italienska myndigheterna hävdar också att systemet i fråga bara är en upprepning av det system som infördes enligt lag nr 342/2000 som inte involverade statligt stöd, då det tillämpades på realiserade vinster till följd av någon form av omstrukturering av bolag. Systemet enligt lag nr 350/2003 bör jämföras med det som anges i lag nr 342/2000 och ger, enligt Italien, inte någon ytterligare fördel. Mot bakgrund av det som nämns ovan framgår att kommissionen inte instämmer i denna synpunkt, eftersom omjusteringen enligt lag nr 350/2003 har ett mer begränsat tillämpningsområde än den allmänna omjusteringen enligt lag nr 342/2000.

(107) Mot denna bakgrund drar kommissionen slutsatsen att den fördel som beviljats vissa banker enligt lag nr 350/2003, som består av en särskild alternativskatt för de vinster som realiserats till följd av vissa överföringar av tillgångar i stället för den ordinarie skatten, är specifik och motiveras inte av skattesystemets art.

Snedvridning av konkurrensen och påverkan på handeln mellan medlemsstaterna

(108) Enligt domstolens fasta rättspraxis ([24]) räcker det att stödmottagaren konkurrerar med andra företag för att en åtgärd skall anses snedvrida konkurrensen. Vidare påverkar en åtgärd handeln mellan medlemsstaterna när det det ekonomiska stöd som tagits emot från staten stärker ett företags ställning i förhållande till andra företag som konkurrerar inom handeln mellan medlemsstaterna ([25]).

(109) Kommissionen anser att det betydande stödbeloppet har stärkt ställningen för de stödmottagare som tillhör banksektorn och som konkurrerar på den avreglerade marknaden för finansiella tjänster som är öppen för konkurrens i förhållande till andra bolag som tillhandahåller tjänster på gemenskapsnivå.

(110) Kommissionen anser vidare att den fördel som beviljats bankerna i fråga kan snedvrida konkurrensen under dessa omständigheter som karaktäriseras av konsolideringsmöjligheter inom den italienska banksektorn. Det faktum att vissa italienska banker har eliminerat skattskyldigheterna vad gäller de dolda vinster i tillgångarna som bokförts i balansräkningen till en nominell skattekostnad kan öka dessa bankers attraktivitet och deras ekonomiska värde för både investerare och förvärvare. Kommissionen anser att den fördel som ges i det skattesystem som bedöms kan komma att ändra marknaden för förvärv av bolag inom banksektorn i Italien.

6.2 **Förenlighet**

(111) I den omfattning den ordning som bedöms utgör statligt stöd i den mening som avses i artikel 87.1 i EG-fördraget måste dess förenlighet bedömas i ljuset av de undantag som räknas upp i artikel 87.2 och 87.3 i EG-fördraget. Varken de italienska myndigheterna eller de berörda parterna har lagt fram några argument för att visa att något av undantagen skulle vara tillämpligt i detta ärende.

(112) Undantagen i artikel 87.2 i EG-fördraget som avser stöd av social karaktär som ges till enskilda konsumenter, stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer eller andra exceptionella händelser och stöd som ges till näringslivet i vissa områden i Förbundsrepubliken Tyskland gäller inte i detta fall.

([22]) Dom av den 8 november 2001, mål C-143/99, Adria-Wien Pipeline GmbH och Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke GmbH mot Finanzlandesdirektion für Kärnten, REG 2001, s. I-8365.

([23]) Dom av den 22 november 2001 i mål C-53/00, Ferring mot ACOSS, REG 2001, s. I-9067, punkt 17.

([24]) Förstainstansrättens dom i mål T-214/95, Het Vlaamse Gewest mot kommissionen, REG 1998, s. II-717.

([25]) Domstolens dom i mål 730/79, Philip Morris mot kommissionen, REG 1980, s. 2671, punkt 11.

(113) Undantaget i artikel 87.3 a i EG-fördraget avser statligt stöd för att främja den ekonomiska utvecklingen i ”regioner där levnadsstandarden är onormalt låg eller där det råder allvarlig brist på sysselsättning”, det gäller dock inte i detta ärende då stödet inte främjar den ekonomiska utvecklingen i dessa slags regioner i Italien.

(114) Ordningen kan inte eller anses vara ett projekt av gemensamt europeiskt intresse eller för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi som anges i artikel 87.3 b i EG-fördraget, den har inte heller för avsikt att främja kultur och bevara kulturarvet som anges i artikel 87.3 d i EG-fördraget.

(115) Slutligen måste ordningen bedömas mot bakgrund av artikel 87.3 c i EG-fördraget som avser ”stöd för att underlätta utveckling av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner, när det inte påverkar handeln i negativ riktning i en omfattning som strider mot det gemensamma intresset”. I detta avseende bör det först noteras att stödet i fråga inte omfattas av någon av de ramverk eller riktlinjer som fastställer de villkor som ska beaktas för att vissa typer av stöd ska anses vara förenliga med den gemensamma marknaden. I första hand är det inte förenligt med gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till undsättning och omstrukturering av företag i svårigheter som gällde vid denna tidpunkt ([26]). I andra hand kan inte skattefördelen, eftersom den beviljades i efterhand för de transaktioner som redan hade genomförts, anses innehålla de incitament som är nödvändiga för att motivera tillämpningen av ett sådant undantag.

(116) Kommissionen anser snarare att skatteordningen i fråga leder till en minskning av de avgifter som de stödmottagande bankerna normalt skulle ha fått bära vid liknande omorganisationer och måste därför betraktas som driftstöd. Detta stöd kan inte anses vara förenligt med den gemensamma marknaden då det inte underlättar utvecklingen av vissa näringsverksamheter eller vissa regioner och det inte är begränsat i tid, gradvist avtagande eller proportionerligt i förhållande till vad som är nödvändigt för att åtgärda särskilda ekonomiska nackdelar.

(117) Kommissionen drar slutsatsen att den ordning som bedöms är oförenlig med den gemensamma marknaden.

([26]) EGT C 288, 9.1.1999, s. 2.

6.3 **Återkrav**

(118) Eftersom stödordningen genomfördes utan att kommissionen först godkänt den ska stödet återkrävas i enlighet med artikel 14 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget ([27]). Kommissionen anser dock att återkrav, mot bakgrund av tidigare praxis vad gäller vissa skattestödsordningar ([28]), bara ska avse betalda skatter oavsett vad en stödmottagare skulle ha betalats om denna tillämpat andra skatteordningar som fanns tillgängliga vid denna tidpunkt. Kommissionen anser att i detta ärende var tillämpningen av ordningen med alternativ omjustering av skatt som anges i artikel 2.25 i lag nr 350/2003 inte bara ett hypotetiskt val utan ett rimligt val som kunde ha använts av de berörda stödmottagare som önskade beakta tillgångarnas faktiska skattemässiga värde ([29]).

(119) Det bör påpekas att artikel 2.25 i lag nr 350/2003 innehåller en allmän bestämmelse för att beakta de vinster som realiserats av ett bolag som beslutat omjustera de tillgångar som bokförts i balansräkningen per den 31 december 2002 och ge dem deras marknadsvärde vid denna tidpunkt genom betalning av en alternativskatt på 19 % i fallet med omvärdering av avskrivningsbara tillgångar och på 15 % i fallet med icke-avskrivningsbara tillgångar, som betalas i tre omgångar (50 % 2004, 25 % 2005 och 25 % 2006). Denna allmänna ordning var också öppen för de omorganiserade bankerna i fråga. Även om omjusteringar och omvärderingar inte är jämförbara anser kommissionen att om inte ordningen för omjustering av skatt hade funnits skulle de berörda bankerna med all sannolikhet ha valt den allmänna ordningen för omvärdering som anges i artikel 2.25 i lag nr 350/2003.

(120) Mot bakgrund av det som anges ovan drar kommissionen slutsatsen att återkravet ska begränsas till skillnaden mellan den skatt som ska betalas för att omvärdera tillgångarna enligt artikel 2.25 i lag nr 350/2003 (19 % för avskrivningsbara tillgångar, 15 % för icke-avskrivningsbara tillgångar som i allmänhet innehas av de omorganiserade bankerna i fråga) och den skatt som faktiskt betalades enligt artikel 2.26 i lag nr 350/2003.

([27]) EGT L 83, 27.3.1999, s. 1.

([28]) Se avsnitt VI i kommissionens beslut 2006/748/EG av den 4 juli 2006 om det statliga stöd nr C 30/04 (f.d. NN 34/04) som Portugal har genomfört i form av befrielse från bolagsskatt på kapitalvinster från vissa transaktioner utförda av offentliga företag (EUT L 307, 7.11.2006, s. 219).

([29]) Se punkterna 113–119 i domstolens dom av den 15 december 2005 i mål C-148/04, Unicredito Italiano SpA mot Agenzia delle Entrate, Ufficio Genova 1, REG 2005, s. I-11137.

7. **SLUTSATSER**

(121) Kommissionen konstaterar att Italien olagligen har genomfört artikel 2.26 i lag nr 350/2003 i strid med artikel 88.3 i EG-fördraget. Detta statliga stöd är inte förenligt med den gemensamma marknaden.

(122) Bara det stöd som motsvarar den skatt som skulle ha betalats ska återkrävas, oavsett vad en stödmottagare skulle ha betalat om denne hade tillämpat andra skattesystem som fanns tillgängliga vid denna tidpunkt.

(123) Det belopp som ska återkrävas begränsas till skillnaden mellan den skatt som skulle ha betalats enligt artikel 2.25 i lag nr 350/2003 och den skatt som faktiskt betalades enligt artikel 2.26 i lag nr 350/2003.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

De skattemässiga undantag i enlighet med artikel 2.26 i lag nr 350/2003 som Italien har genomfört utgör statligt stöd och är oförenligt med den gemensamma marknaden.

Artikel 2

Italien ska upphäva den stödordning som avses i artikel 1.

Artikel 3

1. Italien ska vidta alla nödvändiga åtgärder för att från stödmottagarna återkräva det stöd som beviljats genom tillämpning av den alternativskatt som anges i artikel 2.26 i lag nr 350/2003 vad gäller beaktande ur skattehänseende av vinst till följd av omorganisationer som genomförts enligt lag nr 218/1990 och som olagligen redan har utbetalats till stödmottagarna.

2. Det belopp som ska återkrävas begränsas till skillnaden mellan den skatt som skulle ha betalats om stödmottagarna hade tillämpat systemet med omvärdering av skatt enligt artikel 2.25 i lag nr 350/2003 och den skatt som faktiskt betalades enligt artikel 2.26 i lag nr 350/2003.

3. Återkravet ska ske utan dröjsmål och i enlighet med förfarandena i nationell lagstiftning, förutsatt att dessa förfaranden gör det möjligt att omedelbart och effektivt verkställa detta beslut.

4. Det stöd som ska återkrävas ska innefatta ränta som löper från den dag stödet stod till stödmottagarens förfogande till den dag det har återbetalats.

5. Räntan ska beräknas på grundval av bestämmelserna i kapitel V i kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 av den 21 april 2004 om genomförande av rådets förordning (EG) nr 659/1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel 93 i EG-fördraget.

Artikel 4

Italien ska inom två månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som planeras eller har vidtagits för att följa beslutet. Dessa uppgifter ska tillhandahållas med hjälp av formuläret i bilaga I till detta beslut. Italien ska inom fyra månader från delgivningen av detta beslut underrätta kommissionen om vilka åtgärder som har vidtagits för att följa beslutet.

Artikel 5

Detta beslut riktar sig till Republiken Italien.

Utfärdat i Bryssel den 11 mars 2008.

På kommissionens vägnar

Neelie KROES

Ledamot av kommissionen

BILAGA I

Information avseende genomförandet av kommissionens beslut om det statliga stöd C 15/07 (ex NN 20/07), som Italien har genomfört, som avser skatteincitament till förmån för vissa omorganiserade banker

1. **Totalt antal stödmottagare och det totala stödbelopp som ska återkrävas**

1.1 Ange utförligt hur det stödbelopp som ska återkrävas från de enskilda stödmottagarna beräknas.

— Kapital.

— Ränta.

1.2 Ange det totala olagliga stöd som beviljats inom ramen för stödordningen och som ska återkrävas (bruttobidragsekvivalent i … års priser).

1.3 Ange det totala antalet stödmottagare från vilka stöd ska återvinnas som olagligen har beviljats inom ramen för den berörda ordningen.

2. **Åtgärder som planeras eller som redan har vidtagits för att återkräva stödet**

2.1 Redogör noggrant för vilka åtgärder som redan har vidtagits eller som planeras för att omedelbart och effektivt återkräva stödet. Ange också den rättsliga grunden för de vidtagna eller planerade åtgärderna, där så är relevant.

2.2 Ange datum när stödet kommer att ha återbetalats:

3. **Uppgifter om de enskilda stödmottagarna**

I nedanstående tabell ska uppgifter lämnas om de stödmottagare från vilka man ska återkräva stöd som olagligen beviljats inom ramen för stödordningen.

Stödmottagarens namn	Olagligen beviljat stödbelopp (*) Valuta: …	Återbetalda belopp (°) Valuta: …

(*) Det stödbelopp som ställts till stödmottagarens förfogande (uttryckt i bruttobidragsekvivalent i … års priser).
(°) Återbetalade bruttobelopp (inklusive ränta).